

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการจัดการของธุรกิจโรงงานเกี่ยวกับ
อุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก

Factors Effect to the Success of the Management of Factory
about Automotive Industry in the Eastern Seaboard

ชุตติเดช มั่นคงธรรม * ประพัฒสอน เปี้ยกสอน ** และชาริณี พลวุฒิ***

Chutidaj Munkongtum Praputhson Piakson and Charinee Phonvut

* สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

** สาขาวิชาการตลาด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

*** สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการหาแนวทางในการจัดการของผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก โดยอาศัยการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์เพียร์สันกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นพนักงานในอุตสาหกรรมยานยนต์ จำนวนทั้งสิ้น 1,000 ตัวอย่าง โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจ ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งมีการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตาในนิคมอุตสาหกรรม 4 จังหวัดภาคตะวันออก และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านพนักงานและการวางแผน ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ ด้านการขาดแคลนรถยนต์ โดยจะส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ ทำให้บริษัทสามารถลดต้นทุน และมีอัตราการเจริญเติบโตสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยผลการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ผู้ประกอบการควรกำหนดราคาชิ้นส่วนยานยนต์ให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของต้นทุน และควรมีการวางแผนการผลิตที่สามารถส่งมอบชิ้นส่วนเข้าสู่กระบวนการผลิตได้ทันเวลา เพื่อป้องกันการขาดแคลนรถยนต์ และรัฐบาลควรส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศไทยให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยในระยะยาว

คำสำคัญ: การจัดการ ความสำเร็จ ธุรกิจโรงงาน
อุตสาหกรรมยานยนต์

Abstract

This research aimed to seek guidelines for entrepreneurs that affected success of automotive industry in Eastern Industrial Estate by using Pearson's Correlation Coefficient Analysis among the sample. The sample included 1,000 employees in automotive industry. The data was derived from a survey 2015 collected through quota sampling in 4 provinces. The research tools were questionnaires. The results showed that the most significant management factor was staff and planning while the most influential environmental factor was automotive shortage. Both factors affected management success of automotive industry entrepreneurs in Eastern Industrial Estate leading to effective cost reduction. In addition, companies had continual business growth rate, maintained market share in both domestic and international sectors and had increasing sales volume of automotive parts significantly. The research conducted in-depth interviews with people in automotive industry. The results revealed that the entrepreneurs should have pricing on automotive parts relevant to actual production cost and should have production plans enabling in-time delivery of automotive parts to production process so that this could prevent automotive shortage. Furthermore, the government should promote automotive development in Thailand so it could be foundation of long-term Thai industry development.

Keywords: Management, Success, Factory
Business, Automotive Industry

บทนำ

กระแสโลกาภิวัตน์ผลักดันให้ทุกประเทศต้องมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการคิดที่สร้างสรรค์และพัฒนาอุตสาหกรรมหลัก ๆ ของประเทศเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจให้สามารถเจริญเติบโตได้อย่างต่อเนื่อง โดยการกำหนดยุทธศาสตร์วิสัยทัศน์โลกที่ชัดเจนในเวทีระดับโลก และองค์การต้องมีการปรับเปลี่ยนการพัฒนาตัวเองไปสู่การเป็นองค์การที่ขับเคลื่อนไปด้วยความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่อย่างต่อเนื่อง Jaungjun (2015)

อุตสาหกรรมยานยนต์นับเป็นอุตสาหกรรมหลักสำคัญอุตสาหกรรมหนึ่งของประเทศไทย สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ โดยมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ในประเทศด้านอุตสาหกรรมการผลิต ประมาณร้อยละ 10 มีการจ้างงานซึ่งเป็นแรงงานระดับฝีมือขึ้นไปโดยตรงมากกว่า 5 แสนคนในปี พ.ศ. 2555 นอกจากนี้ ยังสามารถก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้นำในระดับภูมิภาคและระดับโลก ด้วยการมีปริมาณการผลิตรถยนต์มากเป็นอันดับหนึ่งในอาเซียน และเป็นลำดับที่ 15 ของประเทศผู้ผลิตรถยนต์ในระดับโลก ในปี พ.ศ. 2554 รวมถึงการเป็นฐานการผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ที่น่าสนใจในระดับภูมิภาคเช่นกัน

วิวัฒนาการของอุตสาหกรรมรถยนต์ไทย กว่าที่อุตสาหกรรมรถยนต์ของไทยจะพัฒนามาได้จนถึงปัจจุบัน ได้มีวิวัฒนาการเป็นช่วงระยะเวลาอันยาวนาน ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็นสามช่วงใหญ่ ๆ ดังนี้

ช่วงแรก (ปี พ.ศ. 1961-1968) เป็นช่วงเริ่มต้นของการประกอบรถยนต์ในประเทศไทย ซึ่งการประกอบรถยนต์เป็นการนำเข้าชิ้นส่วนสำเร็จรูป (Completely Knocked Down: CKD) มาประกอบรถยนต์

ช่วงที่สอง (ปี 1969-1990) เป็นช่วงที่อุตสาหกรรมรถยนต์เริ่มมีการเจริญเติบโต แต่การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมรถยนต์ไทยได้ส่งผลให้ประเทศไทยขาดดุลการค้าเนื่องจากต้องนำเข้าชิ้นส่วนสำเร็จรูปเพื่อใช้สำหรับประกอบรถยนต์ รัฐบาลไทยจึงมีนโยบายหันมาส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนสำเร็จรูปเพื่อทดแทนการนำเข้า โดยเริ่มบังคับให้บริษัทประกอบรถยนต์ต้องซื้อชิ้นส่วนภายในประเทศ

ช่วงที่สาม (ปี 1991-ปัจจุบัน) เป็นช่วงที่ประเทศไทยเริ่มเปิดเสรีอุตสาหกรรมรถยนต์เพื่อส่งเสริมการส่งออก ซึ่งรัฐบาลได้ยกเลิกมาตรการการควบคุมการนำเข้ารถยนต์ในปี 1991 ยกเลิกการห้ามตั้งโรงงานประกอบรถยนต์ใหม่

ในปี 1994 และท้ายที่สุดได้มีการประกาศยกเลิกการบังคับใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตในประเทศเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2000

นับจากปี 1961 ที่ประเทศไทยเริ่มประกอบรถยนต์โดยการนำเข้าชิ้นส่วนสำเร็จรูปจากต่างประเทศเข้ามาประกอบรถยนต์ จนถึงปัจจุบัน อุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ของไทยมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะหลังปี 1994 ที่รัฐบาลไทยยกเลิกการห้ามตั้งโรงงานประกอบรถยนต์ใหม่ ทำให้การผลิตรถยนต์ในปี 1995 สูงถึง 525,680 คัน และได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.2 เป็น 558,365 คันในปี 1996 อย่างไรก็ตาม การผลิตรถยนต์ของไทยได้เริ่มลดลงในปี 1997 เหลือเพียง 369,303 คัน และลดลงไปอีกร้อยละ 56.1 ในปี 1998 ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นของวิกฤตเศรษฐกิจของไทย อย่างไรก็ตาม การผลิตรถยนต์ได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 106.9 ในปี 1999 และเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.82 ในปี 2000 เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.58 ในปี 2001 และเพิ่มขึ้น ร้อยละ 27.32 ในปี 2002 (<http://www.industry.go.th>)

จากความสำคัญของอุตสาหกรรมยานยนต์ตลอดจนโอกาสในการเติบโตและขยายตัวดังกล่าวประกอบกับการเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศที่เป็นตลาดใหม่ และประเทศคู่แข่ง อย่างเช่น จีน อินเดีย อินโดนีเซีย เป็นต้น และความต้องการของตลาดทั่วโลกมีแนวโน้มให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อมมากขึ้น มีความเข้มงวดและข้อกำหนดด้านมาตรฐาน เทคนิค และความปลอดภัยในตัวรถยนต์และชิ้นส่วนที่ใช้ในรถยนต์ที่สูงขึ้น ดังนั้นความสำเร็จในการบริหารจัดการในอุตสาหกรรมยานยนต์ของผู้ประกอบการ ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการผลักดันให้ธุรกิจอุตสาหกรรมประสบความสำเร็จ อย่างไรก็ตามความสำเร็จและความล้มเหลวของธุรกิจเป็นผลมาจากผู้ประกอบการเป็นหลัก ผู้ประกอบการควรมีความสามารถทางด้านบริหารจัดการ ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภายในองค์กร อุตสาหกรรมยานยนต์นั้นก็เช่นกัน ต้องอาศัยปัจจัยเหล่านี้เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบการธุรกิจยานยนต์ภายใต้สภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน

โดยผู้วิจัยให้ความสนใจอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ตั้งอยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรม เนื่องจากนิคมอุตสาหกรรมเป็นเขตพื้นที่ดินที่จัดสรรหรือกำหนดไว้สำหรับโรงงานอุตสาหกรรมหรือกิจการประกอบอุตสาหกรรมให้เข้าไปอยู่ด้วยกันอย่างเป็นระบบ สำหรับนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทยจะมีกระจายอยู่ทั้งในเขตภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก ภาคเหนือ และภาคใต้ ซึ่งรวมทั้งหมดแล้วมีจำนวนทั้งสิ้น 57 นิคมอุตสาหกรรม

Statistics Thailand Industrial Estates (2015) ซึ่งจำนวนนิคมอุตสาหกรรมในประเทศไทยเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นถึงขีดความสามารถในการลงทุน การประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมและการบริหารจัดการในด้านสิทธิประโยชน์ สิ่งจูงใจ และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม

สำหรับภาคตะวันออกยังคงเป็นเขตพื้นที่ที่ได้รับความนิยมสำหรับนักลงทุนชาวต่างชาติ และชาวไทย เนื่องจากเป็นเขตพื้นที่ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ภัยพิบัติน้ำท่วม จึงทำให้นิคมอุตสาหกรรมในเขตภาคตะวันออกมีการขยายพื้นที่ออกไปอย่างกว้างขวาง เพื่อตอบสนองกระแสความสนใจของนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทำให้เศรษฐกิจในภูมิภาคนี้มีอัตราการเจริญเติบโตสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญและมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการที่ประกอบธุรกิจอยู่แล้วผู้ที่ต้องการริเริ่มหรือผู้สนใจอื่น ๆ สามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้พัฒนา รวมทั้งปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการธุรกิจของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทยได้อย่างยั่งยืน Ratpreechaavej, N. (2010)

อุปสงค์ตลาดรถยนต์รวมของไทยมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องหลังวิกฤตเศรษฐกิจในปี 1998 โดยในปี 2003 ประเทศไทยมียอดการจำหน่ายรถยนต์รวมถึง 533,176 คัน เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.2 แบ่งเป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลจำนวน 179,005 คัน เติบโตเพิ่มขึ้นร้อยละ 41.7 และรถเพื่อการพาณิชย์จำนวน 354,171 คัน เติบโตขึ้น ร้อยละ 25.1 (Automotive Institute, 2015)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจข้อมูลคุณลักษณะของผู้ประกอบการ และปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อม วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ ความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ และให้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ

ที่มีผลต่อความสำเร็จที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ภาคตะวันออก

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้การศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร หรือผู้จัดการฝ่ายผลิตในส่วนของอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก โดยผู้วิจัยจะทำการสำรวจสถานประกอบการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ 4 จังหวัด ในเขตภาคตะวันออกซึ่งเป็นภูมิภาคที่มีจำนวนนิคมอุตสาหกรรมมากที่สุดในประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดสระแก้ว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบโควตาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก เพื่อเป็นการตรวจสอบผู้ให้ข้อมูลให้มีความตรงและน่าเชื่อถือมากที่สุด และนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และเชิงอนุมานโดยหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

สำหรับงานวิจัยเชิงคุณภาพนั้น ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อศึกษาความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก โดยประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารหรือผู้จัดการฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมเขตภาคตะวันออก ผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงหรือผู้จัดการฝ่ายผลิต จำนวน 4 จังหวัดประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดระยอง รวมทั้งสิ้น 8 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

จากการที่ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และความสำเร็จในการบริหาร

จัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกนั้น เพื่อนำผลการวิจัยมาสรุปและหาแนวทางในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในอุตสาหกรรมยานยนต์ และนำผลการวิจัยไปเผยแพร่ให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกได้นำไปปรับประยุกต์ใช้ในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อไป

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถามในอุตสาหกรรมยานยนต์ ผลการวิจัยพบว่าผู้ประกอบการและ/หรือผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มี

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ

กระบวนการบริหารจัดการ	n = 1000		ระดับ	อันดับ
	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านเทคโนโลยี	3.42	0.66	ปานกลาง	4
2. ด้านการตลาดและลูกค้า	3.34	0.71	ปานกลาง	6
3. ด้านกระบวนการจัดการผลิต	3.58	0.66	มาก	3
4. ด้านพนักงานและการวางแผน	3.40	0.69	ปานกลาง	5
5. ด้านความต้องการของลูกค้า	3.82	0.65	มาก	1
6. ด้านวัตถุดิบและกระบวนการจัดส่ง	3.66	0.63	มาก	2
รวม	3.54	0.58	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับกระบวนการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความต้องการของลูกค้ามากที่สุด รองลงมา ด้านวัตถุดิบและกระบวนการจัดส่ง และด้านกระบวนการจัดการผลิต ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม	n = 1000		ระดับ	อันดับ
	$\bar{x}$	SD		
1. ด้านนโยบายภาครัฐบาล	3.42	0.87	ปานกลาง	3
2. ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ	3.29	0.84	ปานกลาง	4
3. ด้านการขาดแคลนรถยนต์	3.51	0.59	มาก	1
4. ด้านการประท้วงก่อการร้าย และโจรกรรม	3.47	0.66	ปานกลาง	2
รวม	3.42	0.59	ปานกลาง	

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการ

อายุระหว่าง 41 – 50 ปี จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้างาน/หัวหน้าฝ่าย ในบริษัทประเภทผู้ผลิตชิ้นส่วนลำดับที่ 1 (First tier) (ผลิตเพื่อส่งให้โรงงานประกอบรถยนต์) และมีจำนวนพนักงานในบริษัท ตั้งแต่ 1,000 คนขึ้นไป

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี ด้านการตลาดและลูกค้า ด้านกระบวนการจัดการผลิต ด้านพนักงานและการวางแผน ด้านความต้องการของลูกค้า ด้านวัตถุดิบและกระบวนการจัดส่ง วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายภาครัฐบาล ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ ด้านการขาดแคลนรถยนต์ ด้านการประท้วงก่อการร้าย และโจรกรรม วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขาดแคลนรถยนต์มากที่สุด รองลงมาด้านการประท้วงก่อการร้าย และโจรกรรม และด้านนโยบายภาครัฐบาลตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการกับความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก

ยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกวิเคราะห์โดยหาค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการกับความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก

กระบวนการบริหารจัดการ	ความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์		ระดับความสัมพันธ์
	r	p	
1. ด้านเทคโนโลยี	.456*	.000	ค่อนข้างต่ำ
2. ด้านการตลาดและลูกค้า	.678*	.000	ปานกลาง
3. ด้านกระบวนการจัดการผลิต	.624*	.000	ปานกลาง
4. ด้านพนักงานและการวางแผน	.705*	.000	ค่อนข้างสูง
5. ด้านความต้องการของลูกค้า	.624*	.000	ปานกลาง
6. ด้านวัตถุดิบและกระบวนการจัดส่ง	.649*	.000	ปานกลาง
รวม	.715*	.000	ค่อนข้างสูง

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการด้านพนักงานและการวางแผนมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในระดับค่อนข้างสูง รองลงมา คือ ด้านการตลาดและลูกค้า ด้านวัตถุดิบและกระบวนการจัดส่ง ด้านความต้องการของลูกค้า และด้านกระบวนการจัดการผลิต มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ซึ่งปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการ จะมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก โดยจะทำให้บริษัทมีความสามารถในการลดระดับต้นทุนในการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถรักษาส่วนครองตลาดสำหรับชิ้นส่วนยานยนต์ทั้งตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ ทำให้บริษัทมีอัตราการขยายชิ้นส่วนยานยนต์เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ และทำให้บริษัทมีอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

จากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อศึกษาความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก โดยมีผู้บริหารหรือผู้จัดการฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ในนิคมอุตสาหกรรมเขตภาคตะวันออก จำนวน 4 จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัด

ระยอง รวมทั้งสิ้น 8 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล ผลการวิจัยเชิงคุณภาพมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ควรมีการพัฒนาพนักงานใหม่ให้มีความพร้อมที่จะเข้าสู่อุตสาหกรรม และยกระดับขีดความสามารถของพนักงานเดิมให้เพิ่มมากขึ้น ด้วยการพัฒนาทักษะความสามารถและผลิตภาพด้านการวางแผนการผลิต ไม่เพียงแต่บุคลากรในระดับปฏิบัติงานเท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาพนักงานในระดับช่างฝีมือและผู้ชำนาญการ อาทิเช่น วิศวกร นักวิจัย รวมถึงผู้บริหารที่จะต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการในระดับสากล โดยจะต้องอาศัยกระบวนการทางด้านการบริหารจัดการให้ผสมผสานสอดคล้องกันทั้งระบบการผลิต อาทิเช่น ผู้ประกอบการควรมีการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้แก่ พลังงานทางเลือกและพลังงานทดแทน การลดน้ำหนักของยานยนต์ ความปลอดภัยของยานยนต์ และใช้เทคโนโลยีการผลิตขั้นก้าวหน้า จึงสามารถช่วยให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการควรกำหนดราคาชิ้นส่วนยานยนต์ให้สอดคล้องกับความเป็นจริงของต้นทุน และควรมีการวางแผนการผลิตที่สามารถส่งมอบชิ้นส่วนเข้าสู่กระบวนการผลิตได้ทันเวลา เพื่อป้องกันการขาดแคลนรถยนต์ และรัฐบาลควรส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศไทยให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยในระยะยาว และสามารถขับเคลื่อนให้ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ของภูมิภาคเอเชียและก้าวสู่การแข่งขันในระดับโลกได้อย่างแข็งแกร่ง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การพิจารณาหาแนวทางการบริหารจัดการที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศไทย เพราะจะเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยให้เติบโตอย่างยั่งยืน ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง โดยงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจข้อมูลคุณลักษณะของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ศึกษาปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก ศึกษาสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการ เพื่อนำไปสู่การพิจารณาหาแนวทางในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออก โดยผลการศึกษามีความสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Christopher and Peack (2004); Mogollon and Vaquero (2004); Christopher (2005) and Kersten *et al.* (2006) ที่แสดงให้เห็นว่า การที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์จะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องให้ความสำคัญกับพนักงานและการวางแผนความต้องการของลูกค้า วัตถุดิบและกระบวนการจัดส่ง และเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก เพราะเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการบริหารจัดการในด้านการลดต้นทุนการผลิต และสามารถรักษาสวนครองตลาดไว้ได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัชรภรณ์ เนียมมณี (2557) ที่ค้นพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมด้านความเสี่ยงของผู้ผลิตชิ้นส่วนในอุตสาหกรรมยานยนต์ในด้านการขาดแคลนรถยนต์ ด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ และด้านนโยบายรัฐบาล จะมีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการ

ดังนั้น แนวทางการบริหารจัดการของผู้ประกอบการที่มีผลต่อความสำเร็จในอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกนั้น ในการยกระดับอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยให้ก้าวสู่ระดับโลกได้นั้น มีปัจจัยสำคัญที่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยต้องคำนึงถึง คือ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในระดับโลก การแข่งขันในระดับภูมิภาค ตลอดจนศักยภาพการบริหารจัดการภายในอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยกระดับฝีมือแรงงานสู่การมีแรงงานที่มีทักษะฝีมือแรงงานระดับสูง

และวิศวกร ตลอดจนพนักงานในด้านบริหารจัดการที่มีความสามารถให้กับอุตสาหกรรมยานยนต์ ทั้งระบบ ตั้งแต่การบูรณาการระบบการพัฒนาพนักงาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการวางหลักสูตรและระบบการศึกษา การพัฒนาฝึกอบรมแรงงานฝีมือและแรงงานไร้ฝีมือ ไปจนถึงการการสร้างสรรค์เครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาพนักงานกับทั้งองค์กรในประเทศและต่างประเทศ ที่สอดคล้องกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และการขยายตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ในอนาคต ศึกษาแนวโน้มความต้องการของลูกค้าในการตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์ในอนาคตที่มุ่งเน้นการประหยัดพลังงาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและปลอดภัย ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีขับเคลื่อนที่ใช้พลังงานทางเลือกอื่น เช่น พลังงานไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ โดยแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยียานยนต์ในอนาคต การเลือกใช้วัสดุทดแทนเพื่อลดน้ำหนักตัวรถ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของอุตสาหกรรม เพื่อให้การดำเนินงานของอุตสาหกรรมยานยนต์สามารถยกระดับมาตรฐานในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันในตลาดโลกได้

ข้อเสนอแนะในงานวิจัยนี้ ใช้ข้อมูลการศึกษาอุตสาหกรรมยานยนต์ในเขตนิคมอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเท่านั้น ดังนั้น ข้อมูลที่ได้อาจจะยังไม่มีครอบคลุมทั้งหมด เนื่องจากบริบทการบริหารจัดการของอุตสาหกรรมยานยนต์ในภูมิภาคอื่นอาจจะมีปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบการ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่มีความแตกต่างกัน จึงควรมีการศึกษาวิจัยต่อยอดในครั้งต่อไป โดยมีการขยายพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครอบคลุมทั้งประเทศ ทั้งนี้เพื่อความถูกต้องและแม่นยำของผลการวิจัยมากขึ้น และควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงเปรียบเทียบในส่วนของปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ของประเทศไทยกับประเทศอื่นๆ เนื่องจากบริบทและเครื่องมือการบริหารจัดการของผู้ประกอบการในแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันและมีทั้งข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบ โดยจะสามารถได้ข้อมูลมาต่อยอดงานวิจัยในอนาคตโดยสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลได้ในระยะยาว เพื่อยกระดับศักยภาพการบริหารจัดการของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทยให้มีความเป็นมาตรฐานในเวทีสากลระดับโลกได้ต่อไป

References

- Automotive Institute. (2015). *Automotive Industry and Auto Parts Industry 2012* Retrieved from: http://www.thaiauto.or.th/research/research_Status.asp. [in Thai].
- Carla. (2009). Model SME Innovation Capacity, Competitive Advantage and Performance in a “Traditional” Industrial Region of Portugal. *Journal of Innovation Management*. 7(2), 161-170. [in Thai].
- Christopher, M. & Peck, H. (2004). Building the resilient supply chain. *International Journal of Logistics Management*, 15(2), 1-19.
- Christopher, M. (2005). *Logistics and Supply Chain Management: Creating Value-Adding Networks*, 3rd ed., FT Prentice-Hall, Harlow.
- Comparison of Organizational Culture Affecting Organizational Effectiveness. (2010). *A Case Study of State Enterprises in Thailand. Doctor of Philosophy thesis Public administration*. Bangkok: Faculty of Political Science. National Institute of Development Administration. [in Thai].
- Kersten, et al. (2006). *An Empirical Approach to Supply Chain Risk Management : Development of a Strategic Framework*. How to build reliable collaboration in logistics. Erich Schmidt Verlag. Berlin, Pages 3-17. Retrieved from <http://web1.boisestate.edu/econ/lreynol/Web/Micro.html>.
- Mogollon, R., & Vaquero, A. (2004). El comportamiento innovador los resultados de la empresa: Un análisis empírico. *Proceedings of the XVIII Congreso Anual XIV Congreso Hispano-Franchs*, AEDM, Ourense, Spain.
- Nimmananee, P. (2015). *Analysis of factors affecting supply chain risk in Automotive industry*. Bangkok: National Institute of Development Administration. [in Thai].
- Ratpreechaavej, N. (2010). *Performance of Small and Medium Enterprises from a Conceptual Perspective*. Organization of Learning and Organizational Innovation, Doctoral dissertation Faculty of Public Administration, National Institute of Development Administration. [in Thai].
- Statistics Thailand Industrial Estates. (2015). Retrieved from http://www.thaifranchisecenter.com/request_stats_industrial.php. [in Thai].
- Thaweekiat behave respectfully. (2010). Indicators of Competitive Advantage Organizations by Delphi Method. *Journal of Business Administration*, Thammasat University, 33 (126), April - June. [in Thai].
- Wongiatkijorn, P. (2014). *New Age Management Leaders*. Bangkok: Sage. [in Thai].